

„Južnega Sokola“ in pevske društva, kakor vse rodoljube, da s svojo pričujočnostjo to slovesnost povekšajo. Omenili smo v pismenih vabilih udom domače čitavnice, kakor tudi drugim čitavnicam in sploh vsem vabljenim, da se bo program o imenovani slovesnosti po „Novicah“ naznanil; vendar nam je to nemogoče, ker nam častito pevsko društvo iz Ljubljane do zdaj še ni naznanilo, ktere pesmi želí za-se, da se postavijo v program. Bomo toraj, kakor hitro bo program sestavljen, ga po pošti razposlali. — Slovesnost se bo obhajala v Kermavnerjevi hiši. nasproti farni cerkvi. Začetek bo ob pol osmih zvečer. Odbor.

Iz Ljubljane. Narod, ki zasluge svojih prvakov na kakoršnem koli polji hvaležno časti, tudi sam sebe slavi. Hvala Bogú, da se tacim narodom smé prištevati tudi narod slovenski! Ta misel nas je obhajala po slovesnosti, ki se nahaja niti vsaki dan, niti vsako leto, bila pa je v četrtek, 3. novembra t. l., ko se je prvemu našemu pevskladniku Gregorju Riharju na čast spominek postavil na pokopališču. *) Ob devetih je bila slovesna črna maša; služili so jo prečastiti gosp. Anton Kos, stolni prošt in škofov veseljni namestnik; pri sv. maši odpevali in peli so naši gospodje bogoslovci, kakor vselej tako tudi danes, izvrstno latinski in slovenski, po Riharjevih napevih, in sicer „Requiem“ (slovenski „Usmili“), antifoni (predpevka): „Ego sum resurrectio“ in „Credo“, — „Jamica tiha“ in „Strašen dan“; fisharmonika spremljala je njihovo petje. Po sv. maši šli smo k Riharjevem grobu; ondi so bile opravljene molitve za ranjcega; bogoslovci so peli „Credo“; od groba šli smo k spomeniku; g. stolni prošt ga pokropé z blagoslovljeno vodo, bogoslovci pa še enkrat zapojó „Ego sum resurrectio.“ In s tem je bila končana lepa slovesnost, ktere se je udeležila velika množica spoštovavcev ne le mestnih, temuč tudi iz daljnih krajev. Naj popišemo zdaj nekoliko spominek, ki bode tudi svojemu izdelovavcu Ignaciju Toman-u na čast, dokler bo stal. Izdelan je iz kraškega marmeljna v bizantinskem slogu. Na vrhu kelih pozlačen naznanja, da je bil duhovnik on, komur na čast spominek stoji, — v znamenje, da je bil pevskladnik, se v znožji odlikuje ovenčana zlata lira z „notami“ ene njegovih posebno izvrstnih pesem „non, non, non morietur in aeternum.“ Gosp. Toman se je v izpeljavi te ideje res mojstra skazal. Pomenljivi napis s pozlačenimi črkami sredi ploše pa se glasi tako:

Gregorij Rihar

mašnik, zakristan in organist v ljubljanski stolni cerkvi, prvi slovenski pevskladnik. Rojen v Polhovem gradcu 1. sušca 1796, mašnik posvečen 29. vel. srp. 1829, umrl v Ljubljani 21. mal. srp. 1863.

*Viksal z glasi Božjo čast si, pel Marijo,
Si prestavit sebe, narod svoj,
Pevskladi Tvoji v daljni svet slavijo,
Nevgasljiv spomin ostane Tvoj!*

Postavili spoštovavci.

Popravlja je noticijo v poslednjem listu dostavljamo h koncu še to, da natisnjenih Riharjevih pesem je 344, nenatisnjenih pa 300.

*) V sredo zvečer so nekteri „dobri prijatli“ zatrobili po mestu, da je nagrobna slovesnost prepovedana. „Dobri prijatli“ so slišali nekaj, pa niso vedili — kaj in kako. Res, da je visoka c. k. deželna vlada, ko ji je bilo iz „Novic“ povedano po c. k. policijski direkciji, da se bo truplo ranjega preneslo v drug grob poleg spominka, prekop zabranila, ker ni nikdo dovoljenja prosil in se dovoljenje tedaj tudi nikomur ni dalo za prekop; mrličí pa se iz ozirov na javno zdravje kakorkoli prekopavati ne smejo. Tedaj le prekop je bil prepovedan (ki bi se bil že pred slovesnostjo doveršil) ne pa slovesnost sama, ktera je ob 10. uri od konca do kraja bila, kakor popis kaže.

— „Južni Sokol“ je imel preteklo saboto že svoj tretji zabavni večer v čitavnični gostivnici. Kakor vse prejšnje zabave je bila tudi ta v saboto vrlo zanimiva. Bralo se in pelo, deklamovalo in godlo tako izvrstno, da bi se bili lahko v vsaki „concert“ preselili. Sicer pa je kraljevala zopet tako židana volja po obéh prepolnih sobah, da celó tisti niso mrmrali, ki so nehoté morali tobak piti, to je, požirati „gostega dima valove“, ki so se dvigali iz smodek neštevilnih. Prihodnjo saboto je zopet večerna zabava in tako vsako saboto do konca tega leta; na sv. Silvestra večer pa v zabavah ravno tako nevdrudljivo kakor v telovadstvu slavljeno društvo napravi neki veselico, ki bode — veselica vseh veselic. Dobro došlo!

— Zapisati moramo v letošnjo kroniko, da prvi sneg nam je 7. dne t. m. pobelil ljubljansko okolico.

— Za malo časa pride v Ljubljani nova knjiga, ktere zadnja pôla se ravno natiskuje, na svetlo pod naslovom: „Izbrane narodne srbske pesni“ v gajico (latinico) prepisane, s srbsko, slovenski pisano slovnico, slovenskim tolmačenjem in z rečnikom tujih besed. Izdatelj je gosp. Janko Pajk, sedaj c. k. profesor na gimnazii kranjski. Prav lično tiskana knjiga se bode po vseh slavenskih knjigarnicah po tako nizki ceni razprodajala, da si jo bo mogel tudi vsak dijačič kupiti.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Vladni dunajski časnik od 5. dne t. m. naznanja od besede do besede pogodbo, po kateri je mir sklenjen z dansko vlado. V 24 oddelkih je izrečeno vse, kar se tiče nemških vojvodin, ki jih je Danija v vojski s prusko-avstrijsko armado brž ko ne za vselej zgubila. Zneane so te pogodbe našim bravcem že iz prejšnjih popisov. Šlesvik-Holštanj je tedaj po tem takem dosegel, česar je želel neprenehoma, da se namreč reši ptuje vlade, ki mu je vzela vse národne pravice v šoli, v uradnih in javnem življenji. Al kdo bode oprostenemu nemškemu narodu prihodnji vladar, to še ni gotovo in menda tudi še kmali gotovo ne bode, ker več je tekmecev (kokurentev), kateri hrepené po vojvodinah — dosihmal še brez vojvoda. Vlada avstrijska, ki je, združena s prusko pomagala omenjene nemške dežele vzeti danski vladi, ima še važno nalogo, da se zadovoljno do konca dožene ta stvar in gospodu Bismarku ne dopusti, da bi gospodaril po pravilih politike, ktera se nikakor ni prikupila Nemcem. — Baron Bach, c. k. poslanec pri papeževi vladi, se je 5. dne t. m. zopet podal v Rim; brat njegov ga spremlja. — 3. dne t. m. so imeli audijencije pri Nj. veličanstvu nekteri ogerski velikaši in ž njimi vred vsi novo izvoljeni veliki zupani in podžupani. — „Lloydu“ se iz Dunaja piše, da je podoba, da se bo ogerski deželni zbor sklical pred hrvaškim zborom. — Da bi nehal stan obsede, v katerem je že več časa Galicija, ni podobe, kakor poslednje novice iz Dunaja pripovedujejo, le neke polajšave se bodo dovolile. — Štajarski vremenski prerok „Schöckelprofet“ ni edinih misli, kar se tiče vremena za ta mesec, z marsikterim vre-

Dotični odbor, ki si je stavbo spominka v skrb vzela, bo tedaj še le zdaj privoljenja prosil, da truplo ranjega pride na mesto, kjer spominek grob Riharjev kaže; pa bi bil to že davno storil, ako bi bil le količkaj vedil, da je privoljenja treba, ker so dosihmal na pokopališču ljubljanskem prekopavali mrličé kakor so hotli, čeravno je to res zoper javne zdravstvine ozire. „Laibacherici“ pa je pri tej priliki spet spodletelo, da je naše oznanilo: „jutri se bode preneslo truplo R.“ prestavilo: „danes se je preneslo.“ Gledé na vse te dogodbe, ki smo jih ravno popisali, je ta noticija — se vé da — napravila „grosse Heiterkeit.“

menskim prerokom dr. Šofkom, ter pravi, da bo zlo mrzlo in po gorah veliko snega; v prvi polovici meseca bo mraz sicer nekoliko odnehal, pa bo v drugi polovici spet bolj pritisnil. Dr. Škofka trdi, da ne bo huda zima, — Schöckel pa pravi, da bo že zgodaj ostra zima se prikazala. — Za šolskega svetovavca in inšpektorja štajarskih in koroških gimnazij in realk je izvoljen dr. E. Čerkavski, bivši šolski svetovavec v Galiciji; gosp. dr. Močnik po takem obdrži le inšpektorat ljudskih šol. — Spet je Dunaja počil glas, da asekuracija za živino, se kmali začne. Radovedni smo vendar, kdaj da „Taurus“ se bode rodil. — V mesu svinskem se zaredi včasih neki črvič (trihin), ki je človeku tako nevaren, da večidel strašne smrti umrje, ako je meso, s takimi črviči prepreženo. Vendar imajo le nekatere svinske plemena to žival v sebi, ker leta 1863 je bilo na Ogorskem 2 milijona in 282.466 prešičev zaklanih, pa nikjer niso našli teh črvičev. — Državni zbor turinski ni še prišel do sklepanja o francosko-italijanski zavezi. 4. dne t. m. je minister denarstva zboru razložil, da bo treba nenavadnih potov iskati, da se dobi denar za velike državne potrebe; naposled je bral pismo, v katerem se kralj odpuveduje 3 milijonom svojih dohodkov in nekoliko kraljevih plač prepušča, da se obrnejo na prid državnim dohodkom. — Kakor se kaže, je brez vspeha ostal shod cesarja Napoleona s carom ruskim v Niči, od kterege so nekteri hribe in doline pričakovali. Če je res kakor „Ruski Juv.“ pravi, da popotvanje cara Aleksandra II. v Nico ni nikakoršnega družega namena imelo, kot le bolehno carico spremiti le-sem, tudi ni čuda, da cesar Napoleon ni dosegel, kar je morebiti mislil. — Ruski veliki knez, prihodnji car ruski, se vsled posebne želje papeževe podá v Rim; pravijo, da prinese sv. očetu lastnoročno pismo od očeta svojega. — Strašni vihar, ki je v Kalkuti razsajal 5. oktobra, je pokončal 110 ladij in potopil 12.000 ljudi.

Kursi na Dunaji

8. novembra 1864		v novem denarji.	
Državni zajemi ali posojila.		Druge obligacije z lotrijami.	
5% obligacija od leta 1859		Kreditni lozi po g. 100 . g.	126.50
v novem dnar. po 100 g. g.	66.30	4 1/2 % Tržaški lozi po 100 „	104.50
5% nar posojilo od l. 1854 „	81.30	5% Donavsko-parabrod-	
5% metalike	72.15	ski po g. 100	83.75
4 1/2 % „	63.25	Knez Esterhazy. po g. 40 „	102.00
4% „	56.00	Knez Salmovi po g. 40 „	30.75
3% „	42.00	Knez Palfyovi po g. 40 „	25.50
2 1/2 % „	35.50	Knez Claryovi po g. 40 „	2.475
1% „	—	Knez St. Genoisovi po g. 40 „	25.50
Obligacije zemlišn. odkupa.		Knez Windischgrätz. po g. 20 „	18.75
(po 100 gold.)		Grof Waldsteinovi po g. 20 „	17.00
5% doljno - avstrijsanske g.	90.00	Grof Keglevičevi po g. 10 „	13.00
5% ogerske	74.00	Budimski . . . po g. 40 „	24.50
5% hrvaške in slovanske „	74.50		
5% krajske, štajarske,		Denarji.	
koroške, istrijsanske „	89.00	Cesarske krone g.	16.12
Državni zajemi z lotrijami.		Cesarski cekini „	5.56
Zajem od leta 1860 „	95.05	Napoleoniori 20 (frankov) „	9.21
„ „ „ 1860 petink. „	96.00	Souvrainiori	—
„ „ „ 1839	157.00	Ruski imperiali	9.58
„ „ „ 1839 petink. „	152.50	Pruski Fridrikdori „	9.63
5% narodni od leta 1854 „	89.25	Angleški souvrainiori „	11.58
Dohodkine obl. iz Komo „	17.50	Louisdori (nemški)	—
		Srebro (ažijo)	16.25

Loterijne srečke:

V Trstu 5. nov. 1864: **1 5. 55. 11. 3. 80.**
Priheodnj srečkanje v Trstu bo 18. novembra 1864.

Dnarni zapisnik Maticini.

Prenesek iz 40. lista „Novic“	6458 gold. 34 kr.
Gospod Pavel Skale, učitelj živinozdravilstva v Ljubljani, kot ustanovnik	10 „ — „
„ Andrej Praprotnik, učitelj v glavni mestni šoli, za letni donesek	2 „ — „
„ Franc Oblak, dosluženi magistratni svetovavec, za letni donesek	2 „ — „
„ dr. Štefan Kočevar, c. k. okrajni zdravnik v Celji je poslal za: gosp. Jan. Krušica, c. kr. gimnazijskega profesorja v Celji kot ustanovnika	10 „ — „
„ Jožefa Jeraj-a, farnega vikarja v Celji kot ustanovnika	10 „ — „
„ Morica Ripšl-a, trgovca v Celji, za letni donesek	2 „ — „
„ Andraša Petini-a, trgovca v Celji, za letni donesek	2 „ — „
„ Jože Vidmar, kaplan v Loci, poslal za-se za g. Jož. Hafner-ja, župnika v pokoju	10 „ — „
„ dr. E. H. Costa, župan ljubljanski, kot ustanovnik	2 „ — „
„ Grega Keršič, c. kr. uradnik v Novomestu kot ustanovnik	20 „ — „
„ Grega Keršič, c. kr. uradnik v Novomestu kot ustanovnik	25 „ — „
Gospodičina Josipina Greselj v Trebnem kot ustanovnica	10 „ — „
Gospod Janez Vavru, c. kr. gimnazijski profesor kot ustanovnik	10 „ — „
„ Peter Hicinger, dekan v Postojni, kakor ustanovnik	10 „ — „
Po g. dekanu so poslali: „ Štefan Jaklič, kaplan v Postojni, za letni donesek	2 „ — „
„ Jožef Gerčar, kaplan v Hrenovicah za letni donesek	2 „ — „
„ Gustav Molj, kaplan v Hrenovicah, za letni donesek	2 „ — „
„ Janez Pašič, farman v Senožečah, za letni donesek	2 „ — „
„ Anton Zorman, kaplan v Senožečah, za letni donesek	2 „ — „
„ Lorenc Rudolf, farman v Vremah, za letni donesek	2 „ — „
„ France Klemenec, ekspozit v Št. Petru, za letni donesek	2 „ — „
„ Janez Erjavec, kaplan v Slavini, za letni donesek	2 „ — „
„ Andrej Križaj, ekspozit v Orehku, za letni donesek	2 „ — „
„ Rudolf Milic, tiskar v Ljubljani, za letni donesek	2 „ — „
„ J. L., fajmošter na Dolenskem, kot ustanovnik	50 „ — „
Iz slovensko-bistriške okolice so kot ustanovniki pristopili in po g. dr. J. Vodšnjaku poslali: Gospod Vinc. Novak, župnik v spodnji Polskavi	10 „ — „
„ Lovre Potočnik, kaplan v slov. Bistrici	10 „ — „
„ France Volovšek, kaplan v Makolah	10 „ — „
„ Janez Slomšek, kaplan v slov. Bistrici	10 „ — „
„ Lovre Stepišnik, mlinar v zgornji Ložnici, za letni donesek	2 „ — „
Gospod Peter Urh, stolni kaplan v Ljubljani, za letni donesek	2 „ — „
„ dr. Leon Vončina, c. kr. profesor bogoslovja kot ustanovnik	10 „ — „
	Skupaj 6707 gold. 34 kr.
V Ljubljani 30. oktobra 1864.	Dr. Jer. Zupanec.

Listnica vredništva. Gosp. V. D. v L: Pismo g. učitelja tratarskega je bilo 19. maja, tedaj že pred pol letom pisano. Kar takrat ni bilo še, je zdaj, kakor nam pišete, in kar radi verjamemo, izgotovljeno; zavoljo tega pa pismo od 19. maja ni neresnično. Treba tedaj, da se ta reč razločuje. — Gosp. T. G. v Kr: Ker je sicer krava zdrava in vesela, ne pomeni kri iz enega sesca nič hudega. Ako bi se molzla kri iz vseh sescev, bi to bilo znamenje silnega vnetja: ali da je vime bilo poškodovano pri pojatvi, ali da je dekla surovo molzla, ali da je na paši ali sicer med klajo ostre zeliša jedla itd. Kršenca naj tedaj le rahlo molze (tudi krvavi sesek) in tisto stran vimena s laškim oljem dvakrat na dan namaže. Ako pa bi se celo vime vnelo (ovčec), bo treba še drugih pripomočkov; popišite mi potem natanko bolezen.